

Handlingsprogram 2024

Regional plan for det inkluderende Innlandet 2023-2026 (2030)



Innhold

Innledning	2
Hva satser vi på?	3
Kompetanse og livslang læring	3
<i>Fylkessatsinger</i>	3
<i>Distriktssatsinger</i>	6
<i>By- og regionsentersatsinger</i>	7
Arbeidsliv og arbeidsplassutvikling	8
<i>Fylkessatsinger</i>	8
<i>Distriktssatsinger</i>	10
<i>By- og regionsentersatsinger</i>	10
Lokalsamfunn, møteplasser og kultur	14
<i>Fylkessatsinger</i>	14
<i>Distriktssatsinger</i>	18
<i>By- og regionsentersatsinger</i>	20
Vedlegg	23
Vedlegg 1: sentralitetsklasser for kommunene i Innlandet	23
Vedlegg 2 Innlandets regioninndeling	25

Innledning

Handlingsprogrammet konkretiserer hvordan vi skal nå målene i Regional plan det inkluderende Innlandet. Dette er synliggjort som større satsinger, og er både nye og igangsatte prosjekter/piloter og programmer som støtter oppunder mål og strategier. I tillegg er andre relevante, vedtatte strategier/handlingsprogram for Innlandet, koplet til handlingsprogrammet.

Innlandet er stort og mangfoldig, og handlingsprogrammet søker å speile dette. Målsetningen har vært å gjøre planen mer relevant for alle kommuner og regioner i Innlandet, og å motivere og inspirere til sterkere tverrfaglig samarbeid, også på tvers av forvaltningsnivåer.

Handlingsprogrammet er derfor delt opp i

- fylkessatsinger
- distriktssatsinger
- by- og regionsentersatsinger

Interkommunale politiske råd har også strategier som kan være relevante for samarbeid om gjennomføring av planen. Det skal jobbes videre for å forankre og iverksette planens handlingsprogram som ses i sammenheng med Interkommunale råd sine strategier og satsinger.

Nye samarbeidsavtaler mellom Innlandet fylkeskommune og hvert av de interkommunale politiske rådene blir lagt til grunn for et forsterket samarbeid og innsats om oppfølging av regional plan.

Handlingsprogram for 2024 er en oppdatert versjon av handlingsprogram 2023 som ble vedtatt i fylkestinget 21.02.2023.

Fylkesutvalget fordelte midler til satsinger i handlingsprogrammet 09. mai 2023 i [sak 59/2023](#).

Oppdateringen er en generell oppdatering med presiseringer. I tillegg er det lagt inn nye satsinger. Det er også lagt inn satsinger som har fått innvilget søknad om støtte.

Hva satser vi på?

Handlingsprogrammet er bygd opp etter planens tre satsingsområder:

- Kompetanse og livslang læring
- Arbeidsliv og arbeidsplassutvikling
- Lokalsamfunn, møteplasser og kultur

Utviklingen av det inkluderende Innlandet skal bygge på visjonen om Innlandet – Eventyrlige muligheter – som er nedfelt i Innlandsstrategien. Denne visjonen skal vi ha som ledestjerne i arbeidet.

Hovedmålet er:

Innlandet skal være et inkluderende samfunn for alle!

Kompetanse og livslang læring

Mål: I 2030 har Innlandet relevant og tilgjengelig utdanningstilbud som fremmer inkludering og livslang læring for alle.

Fylkessatsinger

K1 Inkluderende oppvekstmiljø

Gjennom et trygt og inkluderende oppvekstmiljø skal vi motvirke og redusere sosial ulikhet og fremme inkludering slik at flere ungdommer fullfører og består videregående skoler i Innlandet. Et kvalitativt godt oppvekstmiljø krever tidlig innsats, samordnede tjenestetilbud og en forankring i lokalsamfunnet gjennom åpen dialog.

Det er behov for å evaluere og samordne ny kunnskap som vi har tilegnet oss gjennom ulike satsinger og prosjekter initiert fra statlige og regionale myndigheter. Erfaringsgrunnlaget kan være med å bidra til å styrke kommunenes arbeid med å fremme et godt oppvekstmiljø, gjerne på tvers av kommunegrenser.

Ansvarlig: Statsforvalteren

Samarbeidspartnere: kommuner og regioner, skoler og lokalsamfunn, Innlandet fylkeskommune, KS og NAV

Koblinger til andre satsinger: K2 og K3

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

K2 Videreutvikle fleksible opplæringsløp for ungdom og voksne i videregående opplæring

Vi skal videreutvikle fleksible og tilpassede opplæringsløp fram mot fagbrev/studiekompetanse for voksne og ungdom.

Modulstrukturert opplæring vil være hovedmodell for voksnes læring. I dette inngår også god karriereveiledning og rådgiving som sentrale verktøy. Samarbeidsavtalen med NAV ligger til grunn for satsingen.

Tilbudsstrukturen i videregående opplæring vektlegger fleksible utdanningsløp og samarbeid mellom videregående opplæring og arbeidslivsorganisasjoner for gode læreplasser i arbeidslivet. Det er igangsatt pilotarbeid i samarbeid med næringslivet. Flexibilitet, aktivitet og læring skal også legges til rette for at innvandrere og flyktninger skal kunne fullføre videregående opplæring (Fullføringsreformen).

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: videregående skoler, Karriere Innlandet, NAV, arbeidslivsorganisasjonene

Koblinger til andre satsinger: K5 og A1

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

K3 Strategi for fleksibel og desentralisert høyere utdanning med handlingsprogram

Strategiens formål er å øke tilgangen til fleksible og desentraliserte utdanningstilbud av høy kvalitet som er tilpasset de ulike behovene arbeidslivet og enkeltmennesker har.

Det handler om å styrke samarbeidet mellom aktørene i utdanning og arbeidsliv, bedre koblingen mellom tilbud og etterspørsel og øke tilgangen til fleksible tilbud i Innlandet.

Her må rammebetingelsene bedres gjennom statlig finansiering slik at utdanningsinstitusjonene kan gi gode og relevante studietilbud til arbeidslivet og studentene. Dette behovet fremmes i dialog med sentrale myndigheter.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: Høgskolen i Innlandet, NTNU, Fagskolen i Innlandet, Karriere Innlandet, høgskolesentrene i Tynset og Kongsvinger, KS, NAV, Statsforvalteren, interkommunale politiske råd og arbeidslivet

Koblinger til andre satsinger: K7, K8, K10 og A3

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

K4 Sikre digital kompetanse

Vi må hindre digitalt utenforskap ved å sikre befolkningen god digital kompetanse gjennom å etablere ordninger for digital kompetanseheving. En satsing vil konkretiseres i dialog med relevante råd og frivillige organisasjoner som kan stå ansvarlig for gjennomføring.

Mulig opplæring kan organiseres slik at dette også kan bli en møteplass på tvers av generasjoner der ungdom med IKT-kompetanse bidrar i opplæring for dem som har behov.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: fylkeskommunale og kommunale råd, frivillige organisasjoner og kommuner

Koblinger til andre satsinger: K10, L5 og L6

Prioritering: lang sikt

K5 Kompetanseprogram om mangfold og integrering

Dette er et kompetanseprogram for økt kunnskap og forståelse om vårt flerkulturelle samfunn, inkludering/integrering og antidiskriminering. Det handler om alle mennesker, inkludert innvandrere og flyktninger, nasjonale minoriteter og urfolk.

Det skal utvikles tiltak mot hverdagsrasisme og hatefulle ytringer. Tiltakene skal gi økt kunnskap om inkludering og antidiskriminering for ansatte, foresatte og elever i skolene, næringsliv, frivillige organisasjoner og kommuner.

Satsingen innebærer å styrke nettverksbygging, erfaringsutveksling og stimulere til økt samarbeid mellom blant annet kommuner og frivillige organisasjoner i integrerings- og bosettingsarbeidet. To konferanser om rasisme og inkludering er gjennomført, og det er et mål at dette skal arrangeres årlig.

E-læringsmodul om minoriteter og urfolk er under arbeid, og nettverk for lederne av flyktningsarbeidet i kommunene er etablert. Ellers benyttes eksisterende organer.

Webinar om Sannhets- og forsoningskomiteen ble gjennomført 16. desember, og flere innspill er levert til Sametinget og regjeringen.

Innlandet fylkeskommune skal utvikles som en antirasistisk organisasjon. Det skal legges særlig vekt på kunnskap om nasjonale minoriteter og urfolk i samarbeid med Sametinget, Glomdalsmuseet, Skogfinsk museum, organisasjoner og andre.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: kommuner, frivillige organisasjoner, Likestillingscenteret, NAV, Statsforvalteren, Sametinget, Bufdir, Glomdalsmuseet og Skogfinsk museum

Koblinger til andre satsinger: A1, L2, L4 og K9

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

K6 Kvalifiseringsplan for innvandrere (ny)

Formålet med planarbeidet er målrettet arbeidet med kvalifisering av innvandrere. Det vil si at flere skal ta utdanning og få en varig tilknytning til arbeidslivet. Dessuten skal flere delta i sivilsamfunnet.

Planen skal definere mål, satsningsområder og konkretisere tiltak som skal gjennomføres både i den enkelte organisasjon og i samarbeid.

I tillegg skal FNs bærekraftsmål konkretiseres i en innlandskontekst

Proessen skal være åpen og skape felles forståelse hos aktører som jobber innenfor området. Gjennom felles mål og strategier er intensjonen å forsterke felles innsats på dette området.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: kommuner, interkommunale politiske råd, Karriere Innlandet, Innlandet fylkes flerkulturelle råd, frivillige organisasjoner og arbeidslivet

Koblinger til andre satsinger: K9 og L4

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

Distriktssatsinger

K7 Desentralisert kompetanseutvikling hos lærere i barnehage, grunnskole og videregående skole

Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skole (DeKomp) er et samarbeid mellom skoleeier, skoleledere, lærere og universitet- og høyskolesektoren. Dette handler om bedre pedagogisk praksis for å øke læringsutbyttet for den enkelte elev.

Desentralisert kompetanseutvikling omfatter også fylkeskommunal og kommunal voksenopplæring (DekompVO) Dette er et partnerskap mellom fylkeskommunene, nettverk i voksenopplæringen, de enkelte voksenopplæringssentrene og universitets- og høyskolesektoren.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune, Statsforvalteren, kommunene og voksenopplæringssentrene

Samarbeidspartnere: universitets- og høyskolesektoren

Koblinger til andre satsinger: K3 og A1

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

K8 Videreutvikle trainee-ordninger

For å få bedre rekruttering til stillinger i distriktene arbeider vi med å videreutvikle trainee-ordningene for nyutdanna studenter. Arbeidet er satt i gang i Nord-Østerdal og Valdres, og koples opp mot de eksisterende trainee-ordningene Fjelltrainee og Trainee Innlandet.

En trainee ansettes for ett eller to år og har arbeidsperioder i en til tre bedrifter. Dette gir bedriftene tilgang til relevant, nyutdanna kompetanse, trainee-ene får en god start på yrkeslivet, og det viser seg at mange blir værende i regionen etter trainee-perioden. Dette er avhengig av et godt faglig og sosialt opplegg i tillegg til den vanlige arbeidsdagen.

Det kan også være mulig å utvikle en trainee-ordning for innvandrere med høyere utdanning.

Ansvarlig: Valdres næringshage og Rørosregionen næringshage i samarbeid med interkommunale politiske råd i de to regionene

Samarbeidspartnere: Trainee Innlandet, Trainee Trøndelag, offentlige og private arbeidsgivere, utdanningsinstitusjoner, NAV, NHO og LO

Koblinger til andre satsinger: A1 og A5

Prioritering: kort sikt som ordinær trainee-ordning, lang sikt for å utvikle egen ordning for innvandrere

K9 Inkludering gjennom deltakelse i sosial aktivitet (ny)

Dette handler om å legge til rette for aktivitet for å øke ferdigheter/erfaring for rekruttering til utdanning- og arbeidsliv. Dette omfatter også lavterskeltilbud i samarbeid med frivillig sektor. Voksenopplæringscenteret ønsker å utvikle en egen fylkesmodell for inkludering gjennom deltakelse i sosial aktivitet. Hovedmålet er å skape samhandling på tvers av sektorer i lokalsamfunn på inkluderende arenaer som blant annet frivillighetssentralene.

Intensjonen er å benytte og videreutvikle allerede eksisterende samlingsarenaer fremfor å skape nye.

Forprosjekt IDSA (Inkludering gjennom Deltakelse i Sosial Aktivitet i Innlandet)

Ansvarlig: Voksenopplæringscenteret og andre frivillige organisasjoner, kommuner og arbeidslivet

Samarbeidspartnere: kommuner, og interkommunale politiske råd, og NAV

Koblinger til andre satsinger: K4, L5 og L6

Prioritering: kort sikt

By- og regionsentersatsinger

K10 Felles innsats og samarbeid med utdanningsinstitusjonene

Vi må samarbeide og gjøre en felles innsats for å videreutvikle utdanningsinstitusjonene i Innlandet.

Dette handler om utdanningstilbud som treffer arbeidskraft- og kompetansebehovet i fylket og å sikre universitetsstatus for Høgskolen i Innlandet (HINN) og forsterke NTNU Gjøvik. Arbeidet kobles til samarbeidsavtaler.

Det er igangsatt doktorgradsarbeid innenfor de tre nye planenes tematikk: inkludering, samfunnssikkerhet og klima, energi og miljø.

Ansvarlig: Høgskolen i Innlandet og NTNU i Innlandet

Samarbeidspartnere: Innlandet fylkeskommune, Regionalt partnerskap, Fagskolen i Innlandet, høgskolesentrene i Innlandet, karriere Innlandet og relevante regionselskaper

Koblinger til andre satsinger: koblet til mange satsinger og strategier

Prioritering: kort sikt

K11 Kompetanseheving knyttet til teknologi med VR og spill (ny)

[PARK](#) bidrar aktivt for å sikre inkludering og redusere utenforskap. Gjennom arbeidet beskrevet under A9, har vi fått økt innsikt. Vi har testet ut at de som er utenfor arbeidslivet har fått arbeidspraksis i både VR- og spillindustrien. Dette har også ført til fast ansettelse.

Mange arrangement har vært gratis for å bidra til lavterskel kompetanseheving. Dette gjelder blant annet Arena Innlandet jobbmesse og kompetanseprogram, møter i PARK og Nordisk VR konferanse med gratis playground. I tillegg er det gjennomført besøk på og av ulike skoler/studiesteder.

Målet er å videreutvikle ulike konsepter som kan stimulere unge i utenforskap med spillerfaring til å bruke sin kompetanse og lære data og koding for kvalifisering inn i arbeidslivet. Et aktivt samarbeid med Digital Innlandet og VRINN bidrar til kompetansepåfyll. Hamarregionen utvikling er en tilrettelegger for møteplasser på tvers av privat, offentlig og akademia som bidrar til inkludering. Dette ønsker de å videreføre i godt samarbeid med partnere.

Ansvarlig: Hamarregionen utvikling

Samarbeidspartnere: Høgskolen i Innlandet ved Spillskolen og Future classroom, NTNU, VRINN, Hamar Game Collective, IT-virksomheter, IT-utdanninger og NAV

Koblinger til andre satsinger: A1 og A6

Prioritering: Kort sikt (arbeidet er satt i gang)

Arbeidsliv og arbeidsplassutvikling

Mål: I 2030 har Innlandet et inkluderende og innovativt arbeidsliv som sikrer arbeidsdeltakelse og verdiskaping.

Fylkessatsinger

A1 Mangfoldig og likestilt arbeidsliv

Vi må utvikle et innlandskonsept for inkluderende og likestilt arbeidsliv med basis i Agdermodellen. Dette kan gi økt rekruttering innen industri, helse eller andre bransjer med behov for arbeidskraft.

Det omfatter en sertifiseringsordning for offentlige og private virksomheter for å utvikle en organisasjonskultur som fremmer inkludering og likestilling. Dette handler samtidig om helhetlig jobbing med mål og innsatsområder, og kunnskapsbasert samarbeid og erfaringsdeling om hvordan skape et inkluderende og likestilt arbeidsliv.

Arbeidet kan knyttes tett til IA-avtalen og arbeids- og rapporteringsplikten i likestillingsloven. Satsingen vil skje i nært samarbeid med Agder fylke og kan også koble på følgeforskning. Prosjektleder for eksternt arbeid tilsettes for to år.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: Karriere Innlandet og aktuelle arbeidslivsvirksomheter, KS, Statsforvalteren, NAV, NHO, LO, Regionalt partnerskap og Likestillingssenteret

Koblinger til andre satsinger: K3, K6, K7 og K8

Prioritering: kort sikt (arbeidet settes i gang i 2024)

A2 Ny kompetansestrategi for Innlandet

En egen kompetansestrategi for Innlandet, forankret i de tre nye regionale planene for Innlandet, skal bygge på og erstatte Regional plan for kompetanse og arbeidskraft, Hedmark, Regional plan for kompetanse, Oppland og Regional plan for verdiskaping, Oppland.

Arbeidslivet i Innlandet står overfor store kompetanseutfordringer når det gjelder omstilling til det grønne skiftet. Mangel på arbeidskraft innebærer at det er nødvendig å prioritere kompetanse inn mot offentlig og privat virksomhet som er viktige for den nødvendige omstillingen.

En kompetansestrategi og et oppdatert kunnskapsgrunnlag vil være viktige verktøy for Kompetanseforum Innlandet.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: Kompetanseforum Innlandet, kommuner, interkommunale politiske råd, utdannings- og forskningsinstitusjoner og relevante arbeidslivsaktører

Koblinger til andre satsinger: A1 og A7 og handlingsprogrammene for Regional plan for samfunnstryggleik og Regional plan for klima, energi og miljø

Prioritering: kort sikt

A3 Andre strategier som følges opp/utvikles – FoUi-strategien og Bioøkonomistrategien

Strategier som knyttes til ny Regional plan for det inkluderende Innlandet forutsettes å implementere inkluderingsperspektivet når de rulleres eller revideres. Det betyr at et inkluderende og likestilt arbeidsliv skal være i søkelyset for å sikre sosial bærekraft.

Bioøkonomistrategien og Biovalley-prosjektet er slutført. Satsingene innen bioøkonomi videreføres i oppfølgingen av Innlandporteføljen og gjennom Partnerskap for landbruk.

Arbeidet med ny Reiselivsstrategi er igangsatt og mandat vedtas i Hovedutvalg for næring i februar. Endelig strategi skal vedtas juni 2025.

FoUi-strategien skal rulleres i løpet av 2024.

Innlandet har mange virksomheter, både offentlige og private, som har behov for arbeidskraft. Her blir det sentralt å finne gode strategier som inkluderer den arbeidsstyrken som i dag står utenfor.

- [FoUi-strategien](#)
- [Bioøkonomistrategien](#)

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: klyngene i arbeidslivet, forskningsmiljøer, NTNU, Høgskolen i Innlandet, Fagskolen i Innlandet og andre

Koblinger til andre satsinger: A1 og A2

Prioritering: kort sikt

Distriktssatsinger

A4 kompetanseutvikling i fjell-landbruket

Vi må utvikle samarbeid om kompetanseutvikling blant aktører i fjell-landbruket og rekruttering til fjell-landbruket. Hvordan kan fjell-landbruket videreutvikles som inkluderingsarena?

Norsk landbruksrådgivning er sammen med landbruksorganisasjonene sentrale aktører for å skape lavterskel-møteplasser. Det handler om sikkerhet, forebygging og sosialt samvær.

Norsk landbruksrådgivning jobber med å forsterke sosiale nettverk og forebygge sosial uhelse i landbruket gjennom [bondens nettverk](#).

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: Nasjonalt senter for fjell-landbruk, Storsteigen videregående skole, Fagskolen i Innlandet, landbruksorganisasjonene, Statsforvalteren, kommuner og interkommunale politiske råd i Valdres, Nord-Gudbrandsdal og Nord-Østerdal

Koblinger til andre satsinger: K8, A1 og A3

Prioritering: kort sikt

A5 Offentlige kompetansearbeidsplasser i distriktene

Mange distriktskommuner strever med rekruttering av fagfolk, særlig innenfor barnehage, skole, helse- og sosial, plan- og teknisk og kulturfeltet.

Et styrket samarbeid handler om å skape attraktive arbeidsplasser i distriktene gjennom å videreutvikle interkommunale, faglige samarbeid og nettverk. I tillegg må det satses på systematisk kompetanseutvikling for de ansatte.

Ansvarlig: kommuner og interkommunale politiske råd

Samarbeidspartnere: Statsforvalteren, Innlandet fylkeskommune, Karriere Innlandet, utdannings- og forskningsinstitusjoner, høgskolesentrene i Innlandet og KS

Koblinger til andre satsinger: K1, K3, K6 og K7

Prioritet: kort sikt

By- og regionsentersatsinger

A6 Samarbeid mellom næringsklynger og kompetanse-/forskningsmiljøene – Innlandsporteføljen

Vi må forsterke samarbeidet mellom næringsklynger og kompetanse- og forskningsmiljøene om inkluderende arbeidsliv.

Formålet er å styrke innovasjon og nyskaping med vekt på arbeid for alle, grønne arbeidsplasser og digitalisering i regionene. Gjennom prosjektet Innlandsporteføljen er målet å identifisere grønne og innovative vinnerprosjekter med størst verdiskapingspotensial i Innlandet. Prosjektet drives av Innlandet fylkeskommune i samarbeid med Statsforvalteren i Innlandet og Innovasjon Norge Innlandet.

Les mer på innlandsportefoljen.no

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune og Regionalt partnerskap

Samarbeidspartnere: Statsforvalteren, arbeidslivet, Høgskolen i Innlandet, NTNU i Innlandet, Fagskolen i Innlandet, Karriere Innlandet, høgskolesentrene i Innlandet, interkommunale politiske råd og regionale utviklingsselskaper

Koblinger til andre satsinger: A2 og A9

Prioritering: kort sikt

A7 Ung inkludering

Vi må sette i gang et forsknings-, utviklings- og innovasjonsprosjekt for å identifisere modeller og samarbeidsløsninger som fungerer. Dette skal ta utgangspunkt i satsingen Ung inkludering i Kongsvingerregionen.

Det er ønskelig å følge prosjektet og formidle kunnskap og erfaring fra Kongsvingerregionen til andre aktuelle regioner. Vi må utvikle nye metoder i arbeidet med å forebygge og forhindre ungt utenforskap.

Dessuten trenger vi kompetansebygging, erfaringsdeling og nettverksbygging på tvers av sektorer og kommuner. Prosjektet Ung inkludering ble avsluttet som prosjektet i 2023. Kunnskap, erfaring og arbeidsmodell innarbeides i linjeorganisasjonene. Forskningsrådet har ansvar for å videreformidle kunnskap og erfaring fra arbeidet til sentrale myndigheter.

I 2024 skal det komme en nasjonal oppfølging gjennom en melding til Stortinget. Med bakgrunn i denne vil arbeidet rettet mot ung inkludering følges opp.

Ansvarlig: NAV

Samarbeidspartnere: Innlandet fylkeskommune, Høgskolen i Innlandet og danske forskere og regionale utviklingsselskaper – Statsforvalteren og fylkeskommunen ønsker å følge prosjektet.

Koblinger til andre satsinger: K2, K3 og A1

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

A8 Utviklingsprosjekt for kvalifisering av CNC-operatører etter modellen Menn i helse (ny)

Prosjektets mål er å legge til rette for fagbrev gjennom arbeid. Dette er et initiativ som fanger opp mennesker i utenforskap og tilrettelegger for at de skal inkluderes i arbeidslivet.

Voksne rekruttert fra NAV i fullt opplæringsløp med lærlingetid til CNC-operatør/produksjonsteknikk. Det jobbes ut fra ordningen Fagbrev på jobb. De fleste som deltar, er under 30 år

Følgende kommuner er representert: Vestre Toten, Østre Toten, Gjøvik, Søndre Land og Hadeland.

Ansvarlig: NCE Manufacturing/Læringsfabrikken

Samarbeidspartnere: NAV Vestre Toten, OFII, NAV på fylkesnivå og Gjøvikregionen Utvikling

Koblinger til andre satsinger: A1

Prioritering: kort sikt (settes i gang 2024)

A9 Hvordan lykkes bedre med å koble behov for offentlig sektor, næringslivet og dem som er utenfor arbeidslivet? (ny)

Det har vært testet og utviklet en jobbportal med den digitale løsningen Myonvent tilknyttet konseptet Arena Innlandet. Arena Innlandet har både vært jobbmesse, jobbsøkertiltak, elevmøter med næringsliv og kompetansepåfyll. Dette har vært i godt samarbeid med andre regioner, NAV, kommuner og Innlandet fylkeskommune. Det ble testet ut eget opplegg for de som står utenfor. Det har også i covid-perioden vært testet ut rene digitale arrangement.

Det er fortsatt behov for å synliggjøre jobbmarkedet for elever/studenter og jobbsøkere. Samtidig er det viktig å koble de som trenger jobb og de som trenger flere ansatte. Vi ønsker å evaluere, innhente innsikt og vurdere hvilke konsepter som fungerer for å løse denne oppgaven bedre og se på samarbeid for dette. Å videreutvikle en felles digital plattform, kan bidra til at arbeidssøkere får bedre oversikt over potensielle arbeidsgivere, og omvendt. Her er det aktuelt å utvikle Arena Innlandet-plattformen.

Nytt er at vi er blitt forespurt om å være partner inn i et doktorgradsløp med Oslo Met som skal se på strukturelle utfordringer knyttet til utenforskap og hva som skal til for å lykkes bedre her. Her avventer vi tilbakemelding om rolle og behov.

Vi har testet ut PARK intro, i samarbeid med ulike NAV-kontorer. Her har innvandrere fra andre land som har bakgrunn innen teknologiske fag fått sitte i PARK og blitt koblet på et opplegg her. Dette for å bli kjent med jobbmarkedet, kultur og øke mulighet for å komme inn i arbeid. Flere har kommet i jobb eller arbeidspraksis som følge av dette. Det er ønskelig å videreføre og utvikle satsingen med samarbeidspartnere.

Ansvarlig: Hamarregionen utvikling

Samarbeidspartnere: Innlandet fylkeskommune, NAV, Elverum-, Gjøvik- og Lillehammer-regionene. Det kan også være relevant for andre kommuner og regioner

Koblinger til andre satsinger: A1, A7, A9 og L13

Prioritering: lang sikt

A10 Campus- og byutvikling for å rekruttere og beholde flere studenter i Gjøvik-regionen (ny)

Dette er et pilotprosjekt i Gjøvik-regionen for å styrke samarbeidet om utviklingen av NTNU Gjøvik og Fagskolen i Innlandet sammen med kommuner og lokalt nærings- og organisasjonsliv.

Målet er å utvikle en attraktiv og komplett utdanningsregion gjennom profilering, boligutvikling, og student- og bedriftsrekruttering. Dessuten er det et mål om økt attraktivitet og tilknytning til regionen for studentene gjennom ulike tiltak knyttet til dialog og kommunikasjon, møteplasser og arenaer, praksisplasser og studentoppgaver og ulike tilbud. Det er også et mål å utvikle modeller for samarbeid som kan stimulere andre campus,

kommuner og regioner i Innlandet til tilsvarende satsing. Prosjektets mål er campus- og byutvikling for å rekruttere og beholde flere studenter i Gjøvik-regionen.

Prosjektet vil bli ledet av Gjøvik-regionen utvikling og gjennomføres i samarbeid med Gjøvik kommune, NTNU og Studentsamskipnaden. Det etableres et felles prosjekt-sekretariat med Gjøvik kommune.

Ansvarlig: Gjøvik-regionen utvikling (interpolitisk kommunalt råd)

Samarbeidspartnere: Gjøvik kommune, Studentsamskipnaden NTNU

Koblinger til andre satsinger: A1, A2 og A6

Prioritering: kort sikt

A11 Forsterke samhandling og interaksjon med Oslo-/Vikenregionen

Innlandsregionene Kongsvinger, Gjøvik og Hamar har geografisk nærhet til Oslo- og Viken-regionen.

Vi må ha et samarbeid for å forsterke bo- og arbeidsregionene, der vi fokuserer på sosial bærekraft, inkludering og rekruttering. Østlandssamarbeidet er en sentral samarbeidsarena.

Det er flere samarbeidsarenaer med tidligere Viken-fylkene. Innenfor den nasjonale satsingen Matnasjonen Norge er Innlandet både en del av Osloregionen og Fjellregionen som er arenaer for felles satsing på mat og reiseliv.

Det er også samarbeid gjennom Østlandssamarbeidet og Osloregionens Europakontor.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune og interkommunale politiske råd for Gjøvik,- Hamar- og Kongsvinger-regionene

Samarbeidspartnere: arbeidslivet, kommuner og Innlandet fylkeskommune

Koblinger til andre satsinger: A1 og A9

Prioritering: lang sikt

A12 Forsterke samhandling og interaksjon med Värmland og Dalarna

Innlandet fylkeskommune har gjennom samarbeidsavtalen med Region Värmland, arbeidet i Grensekomiteen Innlandet-Dalarna, Grensekomiteen ARKO og EU-programmet Interreg Sverige-Norge forsterket samhandlingen og interaksjonen med Värmland og Dalarna.

Satsingen handler om samarbeid for å forsterke bo- og arbeidsregionene der vi fokuserer på sosial bærekraft, inkludering og rekruttering. Gjennom grenseoverskridende samarbeid og partnerskap skal partene:

- dele kunnskap og erfaringer
- utvikle et konkurransedyktig næringsliv gjennom kompetanseutvikling og grønn omstilling
- samordne utviklingsstrategier

- utvikle livskraftige lokalsamfunn med balansert alderssammensetning
- øke det kulturelle utbyttet

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune, Grensekomiteen Innlandet-Dalarna, Grensekomiteen ARKO, Sør-Østerdal interkommunale politiske råd og Kongsvinger- og Fjell-regionene

Samarbeidspartnere: de svenske grensekommunene, Region Dalarna, Länsstyrelsen i Dalarna, Region Värmland og Länsstyrelsen i Värmland

Koblinger til andre satsinger: A1 og A7

Prioritering: lang sikt

Lokalsamfunn, møteplasser og kultur

Mål: I 2030 har Innlandet attraktive, tilgjengelige og bærekraftige byer og lokalsamfunn for alle.

Fylkessatsinger

L1 Bolig for Velferd Innlandet

Dette er et samarbeid på velferdsområdet, hvor boligsosialt arbeid og innsatsen mot barn, unge og barnefamilier sees i sammenheng. Boligsosialt arbeid retter seg mot kommunens helhetlige boligpolitikk, planarbeid og organisering. Det handler om å skaffe bolig for vanskeligstilte og ulike oppfølgingstjenester som jobber for bolig på individnivå. Behovet er forsterket gjennom økt mottak av flyktninger, og temaet er satt tydeligere på dagsorden gjennom boligsosial lov som trådte i kraft sommeren 2023.

Det tilbys bistand til kartlegging, veiledning og erfaringsdeling mellom kommunene via tema- og fagnettverk samt kunnskapssamlinger.

Ansvarlig: Statsforvalteren

Samarbeidspartnere: Innlandet fylkeskommune, Husbanken Øst, NAV Innlandet, NAV Hjelpemiddelsentral, Statsforvalteren i Innlandet og kommunene

Koblinger til andre satsinger: L9, L10, L11

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

L2 Medvirkning og demokrati

Medvirkning i kommunenes plan- og utviklingsarbeid er både nødvendig og lovpålagt. Kommunale og interkommunale råd er sentrale i dette arbeidet, eksempelvis ungdomsråd, flerkulturelle råd, eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

En satsing for å styrke arbeidet i de lokale og interkommunale rådene handler om kompetanseutvikling både for sekretariat og rådsmedlemmer. De fylkeskommunale rådene vil ta en rolle og å bidra til inspirasjon, kunnskaps- og erfaringsdeling, samt nettverksbygging på tvers av kommunegrensene og mellom forvaltningsnivåene.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune og fylkeskommunale råd

Samarbeidspartnere: kommunene, interkommunale politiske råd, Statsforvalteren og KS

Koblinger til andre satsinger: L3, L5, L6, L9, L10, L11 og L14

Prioritering: kort sikt

L3 Regionale ungdomssatsinger

Regionale ungdomssatsinger skal gi gode fritidstilbud på tvers av kommunegrenser, for og med ungdom. Satsingene er tverrfaglige, og de fungerer som nettverksbyggere på ungdomsfeltet i kommunene og regionene gjennom sentrale samarbeidspartnere. Satsingene er ulikt organisert og tilpasset regionale forhold, og ungdomsmedvirkning er høyt prioritert.

Det er fem eksisterende satsinger i den vestlige delen av Innlandet, og ordningen rulles ut i den østlige delen av Innlandet i løpet av 2023. Satsingene støttes av fylkeskommunen gjennom treårige avtaler 2023-2025.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: kommuner, interkommunale politiske råd og frivillige organisasjoner

Koblinger til andre satsinger: L5, L13 og Kulturstrategi for Innlandet fylkeskommune

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

L4 Glomdalsmuseet som flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter

Vi må styrke Glomdalsmuseet som kompetanse- og formidlingssenter for urfolk, nasjonale minoriteter og kulturelt mangfold for hele Innlandet. Vi skal videreutvikle nettverk og samarbeid med andre museer og kulturinstitusjoner om formidling om det flerkulturelle Innlandet.

Det utarbeides et formidlingsprogram om urfolk, nasjonale minoriteter og kulturelt mangfold knyttet til Sannhets- og forsoningskommisjonens utredning, som legges fram som en NOU-2023. Dette handler om kunnskapsformidling, utstillinger, foredrag og læringsplattformer.

Museet arbeider også med å etablere en aktivitetsløype for barn ved Blokkodden i Engerdal og etter hvert ved Glomdalsmuseet i Elverum.

Ansvarlig: Glomdalsmuseet

Samarbeidspartnere: Innlandet fylkeskommune, Skogfinsk museum, Blokkodden, Sametinget, Høgskolen i Innlandet og frivillige organisasjoner

Koblinger til andre satsinger: K5

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

L5 Frivillighetsstrategi for Innlandet

Vi må utvikle en helhetlig status og satsing som gir retning og mål for frivillig sektor i Innlandet og som forsterker de frivillige organisasjonenes betydning gjennom regionale nettverk og gode rammebetingelser.

Eldre er ofte en ressurssterk gruppe som sammen med deltidsinnbyggerne kan mobiliseres. Satsingen skal tydeliggjøre hvordan frivillig sektor kan bli mer inkluderende og skape møteplasser på tvers av generasjoner.

Vi må lage modeller for samarbeid og ressursutnyttelse mellom private, offentlige og frivillige organisasjoner. Satsingen følges av et tilrettelagt FoU-arbeid. Formålet er kunnskaps- og kompetanseutvikling innen kulturfeltet og frivillig sektor som arena for inkludering. Vi må videreformidle erfaring og kompetanse fra tiltak i Program for folkehelsearbeid i kommunene i Innlandet som har samarbeid med frivillige aktører.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: frivillige organisasjoner, kommuner, interkommunale politiske råd og forskningsinstitusjoner

Koblinger til andre satsinger: K5, L6 og Kulturstrategi for Innlandet fylkeskommune

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

L6 Strategi for livskvalitet i Innlandet

Vi skal utvikle en strategi som gir mål og retning for det systematiske folkehelsearbeidet. Strategien tar utgangspunkt i Innlandet fylkeskommunes mål om å redusere sosial ulikhet i helse i befolkningen og øke befolkningens livskvalitet.

Strategien skal belyse hvordan livskvalitet kan være et mål på samfunnsutviklingen og vurdere om det skal utarbeides et livskvalitetsbudsjett. Strategien skal bidra til aktivitet og samarbeid, og et samfunn der flest mulig opplever god livskvalitet. Arbeidet er tverrsektorielt og skal erstatte Folkehelsestrategi for tidligere Hedmark og Regional plan for folkehelse i tidligere Oppland. Arbeidet settes i gang når den nasjonale livskvalitetsstrategien kommer.

Program for folkehelsearbeid i Innlandet handler om å fremme barn og unges psykiske helse og livskvalitet i barnehager, skoler og nærmiljø. Dette vil inngå som barn- og unge-delen i livskvalitetsstrategien.

Det er bevilget 34 millioner for perioden 2024-2026. Midlene i programmet vil i hovedsak gå til tiltaksutvikling i kommunene (de videregående skolene kan også søke i samarbeid med kommunene). Vi har også satt av midler til kompetanseutvikling og erfaringsdeling på området basert på en spørreundersøkelse om kommunes behov i september 2023.

Innretningen i programmet handler også om å bygge en infrastruktur i folkehelsearbeidet hvor fylkeskommunens rolle og samarbeidet med FOU-miljøene styrkes for å understøtte kommunenes arbeid.

Det er gjennomført innledende møter med FOU-miljøene og en samling med kommunene for å avklare hvordan kommunene kan understøttes i en åpen søknadsrunde om tiltaksutvikling våren 2024.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: kommunene, Statsforvalteren, KS, NAV og relevante frivillige

organisasjoner

Koblinger til andre satsinger: L5, L7 og Kulturstrategien for Innlandet fylkeskommune

Prioritering: kort sikt (arbeidet skal settes i gang i 2024)

L7 Innlandet universelt utformet 2030

Vi må utvikle fornyet strategi og satsing for å sikre universell utforming både innenfor fylkeskommunens egne ansvarsområder og gjennom bidrag som samfunnsutvikler til utviklingen av Innlandssamfunnet. Dette må koples til kommunenes plan- og utviklingsarbeid gjennom veiledning, dialog og ulike tiltak og tilskuddsordninger.

Satsingen handler om tilgjengelighet og mulighet for alle til å delta innenfor:

- kompetanse og livslang læring
- arbeidsliv og arbeidsplassutvikling
- lokalsamfunn, møteplasser og kultur
- universelle reiselivsdestinasjoner (for eksempel samarbeidet om utvikling av Beitostølen)

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: fylkeskommunale råd, Statsforvalteren, relevante frivillige organisasjoner, kommuner, næringsliv og forsknings- og kompetansemiljøer

Koblinger til andre satsinger: L1, L6 L9 L11, Kulturstrategi for Innlandet fylkeskommune og Mobilitetsstrategi for Innlandet

Prioritering: kort sikt

L8 Andre strategier og handlingsplaner som følges opp

Følgende strategier og handlingsplaner har relevante oppfølgingspunkter for å forsterke inkludering og tilgjengelighet:

[Mobilitetsstrategi for Innlandet 2021 - 2030](#)

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune ved Samferdsel

[Handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport 2023 – 2026](#)

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune ved Samferdsel

[Handlingsprogram for fylkesveger 2022-2025](#)

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune ved Samferdsel

[Kulturstrategi for Innlandet fylkeskommune](#)

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune ved Kultur

[Bredbånd i hele Innlandet – offentlig støtte til bredbåndutbygging](#)

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune ved Næring og internasjonalt samarbeid

Distriktssatsinger

L9 Tett på 2030 – distriktsutvikling i Innlandet

Prosjektet Tett på 2030 var en bred distriktssatsing for bosetting, kompetanse, verdiskaping og gode lokalsamfunn i distriktskommuner. Arbeidet startet opp ved nyttår 2023, og hoved- og delmål for satsingen ble utviklet med grunnlag i prosessene som ble gjennomført i de fire regionene som var omfattet av arbeidet. Arbeidet med de første tiltakene startet opp høsten 2023.

Fylkestinget bestemte i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2024 at prosjektet og satsingen ikke skal videreføres i sin nåværende form.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: kommuner, interkommunale politiske råd, andre fylkeskommuner (Trøndelag), Distriktssenteret og FoU-miljøer

Koblinger til andre satsinger: koblet til flere andre satsinger

Prioritering: Tas ut av handlingsprogrammet for 2024

L9 ESIRA – Sosial inkludering i distriktsområder (ny)

ESIRA er et Horisont-prosjekt som er gitt bevilgning for fire år 2024-2027. Prosjektet er rettet mot sårbare grupper og sosial økonomi. Prosjektet dekker ni ulike regioner i Europa og ledes av forskere ved Universitetet i Burgos.

Fra Norge deltar Innlandet fylkeskommune sammen med Høyskolen i Innlandet/Østlandsforskning. Satsingen skal utvikle fem piloter i Innlandet.

Formålet er å skape bedre forståelse og økt kunnskap om marginalisering og utenforskap i rurale områder og kunnskap om hvordan man kan forbedre sosial inkludering. I Innlandet er det fokus på mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Satsingen skal resultere i økt kunnskap som grunnlag for:

- bedre rammeverk for politikk og styring for sosial inkludering i rurale områder
- bedre sosial integrasjon, bedre utvalg av tilbud og bedre tilgang til tjenester for personer i sårbare situasjoner i rurale områder
- flere økonomiske muligheter og utvikling av sosialt entreprenørskap i rurale områder

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune i samarbeid med HINN og Østlandsforskning

Samarbeidspartnere: kommuner/lokalsamfunn, næringsliv, frivillige organisasjoner og målgrupper

Koblinger til andre satsinger: L2, L3, L7 og L11

Prioritering: kort sikt (arbeidet settes i gang i januar 2024)

L10 Attraktive kommunesentre i distriktene

Dette er en satsing som skal legge til rette for økt attraktivitet for kommunesentre, både som bosted, for arbeidsplasser og besøkende. Det kan blant annet handle om sentrumsopprusting, boligutvikling, møteplasser og friluftss- og aktivitetsområder, lokal kultur og kulturarv og service- og arbeidsplasser.

Arbeidsprosessene krever bred involvering og medvirkning for å sikre deltakelse, eierskap og inkludering. For å styrke distriktskommuners evne til å drive lokalt stedsutviklingsarbeid, er det viktig med tilførsel av ressurser og kompetanse. Det skjer gjennom bidrag fra en fylkeskommunal tilskuddsordning (prosess og tiltak), og tilgang til god tverrfaglig veiledning og koordinering.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune, kommunene og relevante lokale samfunnsaktører

Samarbeidspartnere: Distriktsenteret

Koblinger til andre satsinger: L1, L6, L7 og L11

Prioritering: kort sikt (løpende arbeid)

L11 Boligutvikling i distriktene

Prosjektet skal stimulere til utvikling av et godt og variert boligtilbud i kommuner med svake boligmarkeder. Det trengs boliger til en aldrende befolkning og rekruttering av arbeidskraft både gjennom nybygging og oppgradering av eldre bygningsmasse

For å lykkes kreves helhetlig lokal boligpolitikk forankret i kommunenes planverk og økt samarbeid mellom offentlig og privat sektor om realisering av boliger. Det søkes bidrag fra Husbankens utviklingsmidler til kommunale prosjekt i 2023 og 2024.

Oppstart skjer i Valdres- og Nord-Østerdal-regionene med utvikling av regionalt samarbeid, kompetansebygging, veiledning, erfaringsutveksling og bidrag til realisering av prosjekter. Arbeidet løper fra medio 2022 til medio 2024. Da skal prosjektet evalueres for å vurdere hvordan arbeidet kan videreutvikles og eventuelt utvides til flere distriktskommuner.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: Husbanken, Statsforvalteren, kommunene i Valdres og Nord-Østerdal

Koblinger til andre satsinger: L1 og L9

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

L12 Nærbutikken som møteplass og velferdssentral i små lokalsamfunn (bygdelivsbutikker)

Nærbutikken bli stadig viktigere som møteplass og for folks tilgang til dagligvarer og velferdstilbud i små og spredtbygde distriktsamfunn. Det settes derfor i gang et samarbeidsprosjekt for å styrke kunnskapen og samarbeidet om nærbutikken i lokal samfunnsutvikling i Innlandet.

Arbeidet bygger på erfaringer fra andre prosjekt, f.eks Fremtidens nærbutikk (inkl. Joker Svullrya og Grue kommune) og serviceavtaler mellom kommune og nærbutikk. Prosjektet vil samtidig søke å utvikle en nasjonal sertifiseringsordning for bygdelivsbutikker som verktøy for videreutvikling og styrking av nærbutikken i små lokalsamfunn.

Det rekrutteres fem butikker/kommuner i Innlandet som ønsker å samarbeide om slikt utviklingsarbeid og være eksempler i prosjektet.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: Distriktssenteret, Merkur-programmet, nærbutikker og kommuner

Koblinger til andre satsinger: L9

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

L13 Beitostølen – et inkluderende bygde- og reiselivssenter (ny)

Målet med prosjektet er å utvikle Beitostølen til å bli et av landets mest inkluderende bosted og reisemål, tilrettelagt for alle fastboende, deltidsinnbyggere og gjester. Arbeidet er forankret lokalt og regionale og nasjonale aktører er med som både partnere og støttespillere.

Prosjektet er partnere i forskningsprosjektet ACCESSTOUR, i regi av Nordlandsforskning.

Formålet til ACCESSTOUR er å øke kunnskapen om bærekraftige lokalsamfunn og naturbaserte reiselivsdestinasjoner. Et mer tilgjengelig reiseliv vil også bidra til en mer bærekraftig reisemålsutvikling.

Øystre Slidre kommune har som ett av sine mål å bli ledende i landet innen inkludering og det å være tilgjengelig for alle. Prosjektet har et 3-5 års-perspektiv.

Ansvarlig: Beitostølen utvikling

Samarbeidspartnere: Beitostølen Helse- og idrettsarena, -Valdres Natur og Kulturpark og andre lokale næringsaktører

Koblinger til andre satsinger: L14

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

By- og regionsentersatsinger

L14 Mjøsby samarbeidet

Samarbeidet om utvikling av Mjøsbyen gjennom areal- og transportstrategien skal gi en mer konkurransedyktig og bærekraftig region som motor for Innlandet.

En viktig del av arbeidet om å skape attraktive byer og tettsteder er knyttet til arbeidsplassutvikling, rekruttering og inkludering. Mjøsbyen som samarbeidsarena kan nyttes til et slikt arbeid på tvers av kommuner, bransjer og næringsliv.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune

Samarbeidspartnere: 11 samarbeidskommuner, arbeidslivet, Statsforvalteren, Statens

vegvesen, Jernbanedirektoratet

Koblinger til andre satsinger: A6, A9 og A10

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

L15 By- og regionsentre som inkluderingsarenaer

Vi må styrke og videreutvikle by- og regionsentrene og deres interaksjon med omkringliggende lokalsamfunn.

Regionsentrene Tynset, Otta, Fagernes, Vinstra og Kongsvinger er viktige for sosial bærekraft og inkludering i Innlandet. Det er her vi finner et større tilbud: skoler, høyskole- og karrieresentra, konsentrasjon av arbeidsplasser/faglige klynger, service og kultur- og fritidstilbud. Regionale flerbruksanlegg, friluftsområder, møteplasser og arrangement er en del av denne satsingen.

Dette er viktig fysisk og sosial infrastruktur som sikrer deltakelse og inkludering. Det kan være aktuelt å kople dette til samarbeidet til byenes og regionsentrenes areal- og transportstrategier.

Ansvarlig: Innlandet fylkeskommune og regionsenterkommunene

Samarbeidspartnere: arbeidslivet, utdanningsinstitusjoner, interkommunale politiske råd

Koblinger til andre satsinger: L2 og L3

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

L16 Frivillighetssatsing på Campus Gjøvik 2024 (ny)

Prosjektets mål er å styrke frivilligheten blant studentene og med det skape nettverk, tilhørighet og godt studentmiljø. Mange studenter kjenner seg ensomme. Nettverksarbeid blant studenter er svært viktig for å forebygge dette. Studentsamskipnaden vil bidra til å skape sterke nettverk for gode venner og for de gode samtalene – og også mer løse nettverk med utveksling av ideer, hygge og gode samarbeid, og ikke minst kompetansebygging og deling.

En levende campus, en vertsby på tilbudssiden og en vital og inkluderende studentfrivillighet skal bidra aktivt inn i dette arbeidet. Dette er en del av tiltaksprogrammet for å skape stolthet og engasjement rundt studentfrivilligheten for studenter på NTNU og Fagskolen i Gjøvik.

Ansvarlig: Studentsamskipnaden i Gjøvik, Ålesund og Trondheim (Sit)

Samarbeidspartnere: Gjøvik kommune, NTNU Gjøvik, Fagskolen Innlandet og andre eksterne

Koblinger til andre satsinger: L14

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

L17 Folkeverksted – lavterskel fritidstilbud til barn og unge (ny)

Dette er et lavterskeltilbud som skal tilby de unge (12-26 år) en alternativ sosial arena som skiller seg fra de tradisjonelle aktivitetstilbudene i Lillehammer-regionen. Det er et

lavterskeltilbud med trygge voksne, hvor alle kan delta, uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn.

Prosjektets formål er å tilby barn og unge opplæring i praktiske ferdigheter innenfor reparasjon og ombruk, slik at de lærer å reparere og gjenbruke, fremfor å kjøpe nytt. Aktivitetene prosjektet søker midler til, vil kunne appellere både til sårbar ungdom som ikke tiltrekkes av tradisjonelle fritidsaktiviteter og det økende antallet ungdom som slutter i de etablerte idretts- og kulturtilbudene etter hvert som de blir eldre.

Både hovedprosjektet og delprosjektet er pilotprosjekter i Innlandet, og målet er at konseptet kan kopieres og etableres i flere kommuner og regioner i Innlandet.

Ansvarlig: Fremtiden i våre hender, Lillehammer

Samarbeidspartnere: Sparebank Stiftelsen DNB, Interkommunalt politisk råd

Koblinger til andre satsinger: K9

Prioritering: kort sikt (arbeidet er satt i gang)

Vedlegg

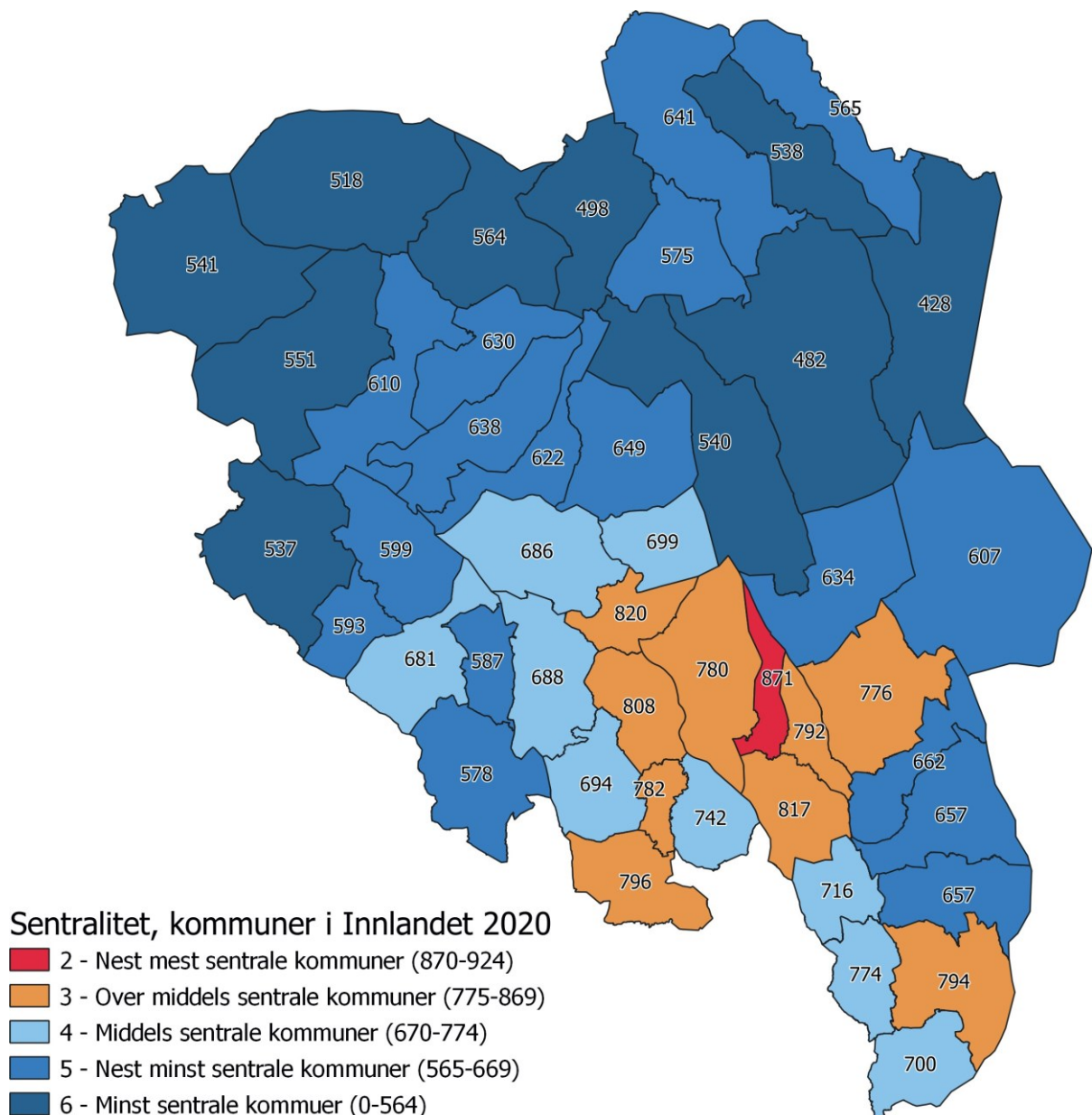
Vedlegg 1: sentralitetsklasser for kommunene i Innlandet

Sentralitetsklasser er definert i [NOU 2020: 12 Arbeidslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn](#).

Sentralitet er en viktig forklaringsfaktor for forståelsen av distrikts- og regionalutvikling og er derfor også en viktig del i de vanligste distrikts- og regionalpolitiske analysemodellene.

Her defineres seks klasser fra 1 (mest sentrale kommuner) til 6 (minst sentrale kommuner). Tallene i kartet refererer til en indeks for sentralitet fra 0 til 1000.

Les mer om [standard for sentralitet på ssb.no](#)



Kommunene i Innlandet fordelt på sentralitetsklasse:

2 (nest mest sentral): Hamar

3 (over middels sentral): Elverum, Gjøvik, Gran, Kongsvinger, Lillehammer, Løten, Ringsaker, Stange, Vestre Toten

4 (middels sentral): Eidskog, Gausdal, Nord-Aurdal, Nord-Odal, Nordre Land, Sør-Odal, Søndre Land, Østre Toten, Søndre Land

5 (nest minst sentral): Alvdal, Etnedal, Grue, Os, Nord-Fron, Ringeby, Sel, Sør-Aurdal, Sør-Fron, Trysil, Tynset, Vestre Slidre, Vågå, Våler, Øystre Slidre, Åmot, Åsnes

6 (minst sentral): Dovre, Engerdal, Folldal, Lesja, Lom, Rendalen, Skjåk, Stor-Elvdal, Tolga, Vang

Vedlegg 2: Innlandets regioninndeling

Handlingsprogrammet spisses mot de ti regionene i Innlandet.

Fordeler med regional spissing av handlingsprogrammet:

- Mange samarbeidskonstellasjoner og nettverk eksisterer allerede. Dette gjelder blant annet de interkommunale politiske rådene (IPR).
- Handlingsprogrammets satsinger kan spille på dynamikken mellom regionsenterkommunen og distriktskommunene rundt.





Innlandet
fylkeskommune